

Somogy megyei jegyzetek

SEGÍT-E A TANÁCS?

»Nekem a tanács semmiféle segítséget nem adott« — mondja Molnár Gáborné, a szökecenci népkönyvtáros. S a szökecenci népkönyvtár második lett a felszabadulási versenyben a marcali járás könyvtárai között. Eredménye bizonyára még jobb lett volna, ha több támogatást kap. Nem tudunk minden könyvtárban használható tanácsot adni, azonban hadd idézzük egy másik Somogy megyei könyvtáros példáját: »Bekapcsolódtam a felszabadulási versenybe. Felajánlásaim a következők voltak: 1. Havijelentést pontosan küldök; 2. Havonta öt új tagot toborzok; 3. Növelem a kölcsönzési átlagot; 4. Vigyázok a könyvtár rendjére; 5. Állandó könyvkiállítást rendezek. — A versenyt elvittem a tanácsházára. Kinevettek, s röviden így szóltak: Ez kutyakötelesség volt eddig is!... Régen volt. Azóta minden megváltozott. Gyakran megyek a tanácshoz, ha nem akarnak segíteni, már én jövök a »kutyakötelességgel«. Ilyenkor persze jóváhagyóan mosolyognak. Segít a tanács. Addig törtem őket (így!), míg olvasói lettek népkönyvtárunknak és belátták, hogy nekem is van felelősségem.« — írta Fokai Erzsébet mosdósi népkönyvtáros. Azt hisszük, hogy ha a tanács tagjai törődnek a népkönyvtárral, előbb-utóbb olvasókká válnak, vagy ha a könyvtárosnak először azt sikerül elérnie, hogy a könyvtárból könyvet vigyenek, később a hivatalos gondoskodás sem marad el. A lengyeltóti népkönyvtáros arról panaszkodik, hogy bár a tanács vb. ülésen külön napirendi pontként tárgyalta a könyvtár ügyét, a tanács tagjai elmaradnak a személyes példamutatásban. Bizonyára nemsokára a könyvtár olvasói között is lesznek majd tanácsstagok, különösen, ha egy kicsit »török« is őket a könyvtárosok.

A KÖZSÉGFEJLESZTÉSI ALAPRÓL

A községpolitikai tervek végrehajtásával lehetővé vált, hogy a könyvtárak szegényes berendezését megfelelő módon, helyi forrásokból kiegészítsék. A kaposvári Megyei Könyvtár nem várta, hogy a sült galamb a szájába repüljön, azaz, hogy a tanácsoknak eszükbe jusson a könyvtár, hanem hatásos módon maga fordult a községekhez, nemcsak kért, hanem segített is rajtuk. A megyei tanács elnöke által körlevélben hívták fel a tanácsok figyelmét a 1010/1955. M. T. sz. határozattal létrehozott községfejlesztési alap felhasználására a könyvtár ja-

vára. Felsorolták az önálló községi könyvtárak és a letéti könyvtárak legszükségesebb bütorszükségletét, s mindjárt mellékelték is a négy legszükségesebb bütordarab (kölcsonzóasztal, szekrény, olvasóasztal, könyvtári címtábla) műhelyrajzát is. A műhelyrajzokat a könyvtári szakirodalom alapján a Somogy Megyei Tanács Építövállalatának tervező csoportja készítette el és fénymásolással sokszorosították 250 példányban. De nem elégedtek meg a kiküldéssel, a népművelési osztály könyvtárügyi előadója személyesen, vagy telefonon is közbelépett, ahol szükség volt rá. Az első eredmények már mutatkoznak is: a somogyaszalói tanács 3000 forintot, a kaposkeresztúri 4000, a somogyiszlai 8000 forintot, az igali pedig 3000 forintot ajánlott fel könyvtára berendezésére. De a legszebb talán az, hogy Büssében 45 000 forintos költséggel könyvtári szárnyat építenek a kultúrotthonhoz, ebből 20 000 forint értékű társadalmi munka elvégzését a könyvtárat szerető lakosság vállalta.

HÁNY KÖNYVET KÖLCSÖNÖZZÜNK EGYSZERRE?

A Békés megyei könyvtároshíradó lapjain vita folyik róla, de úgy látszik a kérdés máshol is időszerű. Arr Magdolna lengyeltóti népkönyvtáros arról számolt be nekünk, hogy eleinte örült a gyermekek által lebonyolított óriási forgalomnak. »A gyerekek naponta vitték a könyveket, méghozzá párosával. Az eredmény a tanulásban való hanyatlás és az értelemnélküli könyvfalás lett. Ezen változtatni kellett. Minden tanuló hetenként csak egy könyvet kölcsönözhet, kivéve a kitünő és jeles tanulókat, ők kettőt. Milyen örömmel mutatták felévkor a bizonyítványt és meg íly is az a tapasztalat, hogy a jó tanulóknak elég egy könyv a komoly munka mellé.« A görgetegi népkönyvtáros meg az egyes érdekesebb könyvekért folyó nagy versengést úgy dönti el, hogy előnyben részesíti azokat az ifjú segítőtársakat, akik a könyvtár mindennapi munkáját támogatják. Így aztán nem lehet csodálkozni rajta, hogy mindig akad vállalkozó, ha a házakhoz kell könyvet vinni.

ÚJ ÉS RÉGI KÖNYVTÁROSOK

Meglepődünk, hogy a verseny során legjobban szereplő somogyi könyvtárosok között milyen sok a pár hónappal ezelőtt kezdő népkönyvtáros. Nagyon erős még

mindig a könyvtárosok cserélődése. Reméljük, hogy a felszabadulási verseny a munkájukat szerető könyvtárosok meggyökeresedését eredményezi majd, de a könyvtárosok tiszteltdíjazása is segít. De ne feledkezzenek meg a könyvtárosok arról sem, amire a balatonszemési népkönyvtáros, Touttenai Tiborné rájött: A könyvtáros tehermentesítésére és a kölcsönzések folyamatosságának biztosítására helyettes könyvtárost állított maga mellé. Bizonyára a munka is nyer ezáltal.

Érdeemes azonban a régi könyvtárosokról is megemlékeznünk: Kiss Lajosné görgetegi népkönyvtáros öt éve dolgozik megszakítás nélkül. Munkájának dicsérete helyett idézzük, hogyan foglalkozik olvasóival: »Mégkérdeztem a tanácstól, hogy melyik gazda milyen terményre kötött szerződést. Utána személyesen felkerestem a hasonló tárgyú szakkönyvet. Ha egy gazdánál fejletlen malacokat láttam, elvittem a »Helyes malacnevelés« című könyvet. A kezdő méhésznek Órosi könyvét küldtem el. Asszonytársaimnak a »Hogy kössünk« című mun-

kát, fiatal mamáknak az »Anyák könyvé«-t vittem. Megköszönték, érdeklődtek, hogy milyen könyvem van még. Szerintem, ha a könyvtáros eljut odáig, hogy felkelti az érdeklődést a könyvek iránt, már nyert ügye van. Sokszor lehet irányítani az olvasót abban is, hogy mit olvasson«...

Mi is azt hiszük, hogy ha a népkönyvtáros megnyerte az olvasó bizalmát, megnyerte a sokoldalú olvasóért vívott harc első, legfőbb csatáját is.

BALATONPARTI NÉPKÖNYVTÁROSOK

Kiváló munkát végez a Balaton déli partján Francz Gyula balatonszabadi, dr. Touttenai Tiborné balatonszemési, Tuli Géza szőlősgyőröki, Jung Antalné balatonberényi, Reöthy Ferenc kőrös-hegyi népkönyvtáros. Júniusi számunkban foglalkoztunk az üdülőknyvtárak ügyével. Népkönyvtárosainkat külön is kérjük, törődjenek többet az üdülőkkel, segítsék könyvtáraikkal az üdülők nemességét, színvonalas nyári szórakozását.

G. Gy.

KIADÓINK TERVEIBŐL

A SZÉPIRODALMI KÖNYVKIADÓ a harmadik negyedében előreláthatólag a következő műveket jelenteti meg:

Verseskötetek: Fazekas Mihály Összes versei, Képes Géza: Napkelte Mongóliában és Vörösmarty Mihály Összes versei, valamint Arany László verses regénye: A délibábok hőse. Mai értelmiségi tárgyú regény Erdős Lászlótól a Veszélyes művészet és Mórincz Virág Rosta című regénye. Hamvas H. Sándor: Az acél dala címmel egy gyár tulajdonosainak, munkásainak, s ezen keresztül a magyar kapitalizmusnak történetét írja meg regényében. Új kiadásban jelenik meg Mikszáthtól: A fekete város, Mórincz Zsigmond két egybekötött kisregénye: A rab oroszlan és Az asszony beleszól és a Nagy Lajos Múvel című sorozat első kötete, a nemrég elhunyt író három művét foglalja magába: Kiskunhalom, Három boltoskisasszony, Falu. Jókai válogatott elbeszélései I–III, Mórincz elbeszélései I–VII. kötetben kerülnek újabb kiadásra. Thury Zsuzsa Virradat előtt című regénye Budapest ostroma idején játszódik.

Megjelenik Györfly István híres, művészi színvonalú néprajzi műve újabb kiadásban, a Nagykunsági krónika. Barta Lajos öt színművét foglalja magában a Szerelem és más színművek című kötet. Háry Gyula három színművét a Szindarabok. Kiadásra kerül memoár-irodalmunk remeke: Déryné emlékezései és Hermann Istvánnak a főként a mai problémákkal foglalkozó tanulmánykötetete: A magyar drámáért.

A MAGVETŐ, az Írószövetség kiadója harmadik negyedévi tervében a következő művek szerepelnek:

Benjámín László: Legkedvesebb verseim, Dutka Ákos: A holnap városa, István Marian: Tájak, Juhász Ferencről, Szabó Lőrincről, Takáts Imréről és Váci Mihálytól pedig egy-egy verseskötet. Megjelenik Barabás Tibortól Beethoven költői arcképe, Goda Gábor: Farkasok közt című el-

beszéléskötete újabb kiadásban, Major Ottó új regénye Vihar előtt és Oravec Paula új regénye, A Pétri család címen, Szabó Pál: Harangoznak című regénye második kiadásban és Tersánszky Józsi Ernő: Egy biciklifélt története című műve. Kiadásra kerül Urbán Ernő Három filmforgatókönyve és Kriza János népköltészeti gyűjteménye: Népdalok, balladák, mesék.

A MAGYAR KÖNYVTÁR sorozatban megjelenik Dombi Márton és Gaál László gyűjtésében a Csokonai-emlékek, XVII. századi Széphistóriák gyűjteménye és Jókaitól: A magyar hon szépségei, valamint Ujfalvy Sándor Emlékiratai.

A VIDAM KÖNYVTÁR sorozat harmadik negyedévi kötetei: Jékely Zoltán: Felséges barátom, Malju Lassila finn írótól A kölcsönkért gyufa és Tabi László kötete, Humorban pácolva címmel.

□
AZ OLCÓSÓ KÖNYVTÁR harmadik negyedévi kötetei: Balzac Goriot apó-ja, Defoe Robinson Crusoe-ja két kötetben. Dumitriunak az 1907-es román parasztfelkelés idején játszódó regénye, a Családi ékszer, a XIX. század első negyedének nagy német klasszikusától, Heinrich Kleist-től a Kohlhaas Mihály; Jack London: Az éneklő kutyac. regénye, Mórinczról a Rokonok két-két kötetben, Mikszáth kisregénye, a Kisérett Lublón, és Tömörkény István elbeszéléskötete: A ravasz Kabók.

□
1956-os tervét ismertette az Új Magyar Könyvkiadó a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár meghívott kerületi és központi könyvtárosainak. A könyvtárosok elmondották tapasztalataikat az Új Magyar Könyvkiadó eddigi könyveiről. Legtöbb megjegyzésük az utánnomásokhoz fűződött. Tíz kerületi könyvtár vállalta is, hogy a tervezett utánnomásokkal kapcsolatban közlik, hány példányuk van a kérdéses könyvekből és hányan keresik azokat. Ugyancsak közlik, hogy milyen művek vannak elsősorban előjegyzések.

(Sz. E. K.)